

TRGOVSKI LJET

Casopis za trgovino, industrijo in

Ljubljana

Redništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje S^r
45 D, mesečno 15 P

Licejska knjižnica

Leto 90 D, za četrt leta
— Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VII. Telefon štev. 552 LJUBLJANA, dne 12. aprila 1924. Telefon štev. 552 ŠTEV. 45.

Obdavčevanje inozemskih trgovskih zastopnikov in potnikov.

(Dopis iz kroga trgovskih potnikov.)

Čim bo uveljavljena splošna carinska tarifa, bo naša država sklenila trgovsko pogodbo z Italijo in nato še z drugimi sosednimi državami. Stojimo torej pred celo serijo trgovskih pogodb. Vrata naše države se bodo še bolj odprla inozemski trgovini, predvsem pa trgovskim potnikom, katere bodo pošiljali inozemske tvrdke v našo državo, da bodo preplavili celo državo in poiskali poleg centralnih tržišč tudi oddaljene kraje. Nastala bo ostra konkurenca med tuzemskimi tvrdkami in njihovimi potniki in zastopniki in med inozemskimi tvrdkami, ki bodo skušale izpodrinuti našo trgovino iz posredovalne vloge, katero v nekaterih strokah danes še zavzema. V nekaterih strokah, predvsem v lesni trgovini, pa je v zadnjih letih izgubila tudi to vlogo. Ravno italijanska lesna trgovina je v zadnjih letih po svojih zastopnikih in potnikih z uspehom stopila v neposredni stik s producenti, kar povzroča legitimni trgovini izgubo trgovskega dobička, državi pa izgubo davka, ker se inozemski zastopniki z raznimi mahinacijami vedo ogniti tudi 2% davčni varščini.

Položaj inozemske konkurence je veliko ugodnejši nego je položaj domače trgovine in domačih trgovskih potnikov. Neenakost tega položaja povzročajo pred vsem visoki davčni predpisi v naši državi. Pri nas plača trgovec poleg visokih direktnih davkov še 1% davek na poslovni promet in 2% takso za trgovske sklepe, dočim plača inozemec v najneugodnejšem primeru 2% davčno varščino, pa še te se ogne, ker pošilja blago večinoma na ime tuzemskih odjemalcev, davka na poslovni promet pa je sploh oproščen. Inozemski potniki so pa napram tuzemskim potnikom toliko na boljšem, da ne plačujejo niti dohodnine niti pridobnine in davka na poslovni promet.

Da se konkurenčni pogoji vsaj glede trgovskih zastopnikov in trgovskih potnikov nekoliko izenačijo, bi bilo nujno potrebno, da se uvede pri nas po analogiji drugih držav obdačenje inozemskih trgovskih potnikov v takem obsegu, da ne bodo imeli ugodnejšega položaja nego domačini.

Vse trgovske pogodbe, ki so se dosedaj sklepale, imajo glede obdačevanja inozemskih podjetnikov, oziroma

zastopnikov in potnikov klavzulo, da se jih v davčnem pogledu ne sme višje obremeniti nego domačine. Ako torej plačujemo domačini davke in to v izdatni višini, ni prav nobenega razloga, da bi naša država inozemce in inozemske potnike favorizirala v takem obsegu, da bi jih oproščala vseh davkov. V kaki obliki se obdačevanje izvrši, je povsem postranskega pomena. V tem oziru bodo naši davčni teoretiki našli primerno formo. Glavno je, da se jih obdači in jim ne nudi tudi v davčni obremenitvi nikakih prednosti napram domačinom.

Obdačenje pa tudi glede finančnega efekta ni brez pomena. Pri nas že zdaj, lahko rečemo, kar mrgoli raznih inozemskih trgovcev-potnikov in zastopnikov. Kdor le količkaj zasleduje objave tujcev v našem časopisu, vidi, da prihajajo dan na dan številni inozemci po kupiškijh poslih v našo državo, dočim smo tuzemski potniki in zastopniki praviloma navezani edino na tuzemstvo. V inozemstvo zaidejo le posamezniki od nas, lahko trdimo, da komaj ena petina od števila potnikov, ki redno obiskujejo našo državo. Tako razmerje obstoji sedaj, ko še nimamo formalne trgovske pogodbe z nobeno sosedno državo, ampak smo ž njimi le glede carine v pogodbenem razmerju. Ako se pa sklenejo formalne trgovske pogodbe, ki bodo nudile inozemcem večjo konvencijenco, se bo razmerje v prid inozemcem povečalo.

Sedanji čas, ko so na vidiku razne trgovske pogodbe, bi bil primeren, da se začne misliti na obdavčevanje inozemskih potnikov in zastopnikov. Vzglede za tako obdačenje ne bo težko najti. Iz predvojnih časov se spominjam, da je obdačevala inozemske trgovske potnike Švica, ki je pobirala za takratne razmere od njih precejšnjo takso (približno 100 frankov za pol leta), ki je višino domačim potnikom predpisanih davkov po navadi presegala. Davek se je takrat pobiral od legitimacijskih kart v obliki takse.

Naša zahteva je pravična. Izenačijo naj se konkurenčni pogoji in vzame inozemcem vsako prednost. Zaščititi naj se s tem, četudi le omejeno, domačo posredovalno kupčijo, ki je za splošne gospodarske razmere v naši državi večjega pomena nego se po navadi domneva.

Skrbimo za dober trgovski naraščaj.

(Dopis iz Celja.)

Z zanimanjem zasledujemo gibanje trgovskih sotrudnikov v Mariboru, ki so v 40. številki »Trgovskega lista« pod naslovom »Naš trgovski naraščaj in njega izobrazba« izprožili nekaj misli, kako bi se dalo nedostatku v izobrazbi naših trgovskih nameščencev potom organizatoričnega delovanja od pomoči. Na žalost moramo konstatirati, da se je to važno vprašanje do sedaj preveč zanemarilo, saj se ni še napravilo ničesar, kar bi moglo vzgojo našega naraščaja uspešnejše podpreti. Vsa vprašanja, ki so se tikala vzgoje naraščaja, so ostala v aktih, češ, vsaj bo čas že sam prinesel rešitev.

Toda temu ni tako, misliti moramo vedno na to, da mora biti prva dolžnost trgovstva, da si vzgoji naraščaj, da skuša, da to vzgojo vedno bolj izpopolni, da bo mogel trgovski stan

napredovati liki trgovstvo v najbolj razviten deželah. Navidezno solnčne strani trgovskega stanu, so privabile v ta stan nebroj nepridipravov, ki so s svojim nesolidnim postopanjem v škodo dobremu imenu trgovstva, kakor tudi v škodo trgovine same. Da se dostop takim povojnim vrinjencem v trgovski stan zabrani, je dana edina možnost v dobri in močni organizaciji. Organizacija ima pred vsem nalogo opozarjati vlado na razne ovire, ki se stavijo danes normalnemu razvoju trgovine, pospešiti razvoj trgovine, pokazati vladi nedostatke zakonodaje ter staviti izpreminjevalne predloge, tako da bodo predpisi odgovarjali današnjim razmeram. Vsled tega je treba inicijativnega dela, potreba je močne organizacije, posredstvom katere bi bilo vlado prisiliti, da se v bodoče ne bodo kovali zakoni

preko nas, nego vedno po zaslišanju strokovnjakov iz gospodarskih krogov, ki so edini v stanu dobro voditi gospodarsko krmilo. Vprašamo se, kaj se je za trgovstvo po preobratu, v dobi celih šestih let napravilo, kar bi razvoj našega gospodarstva pospešilo? Z mirno vestjo lahko trdimo — nič! Nasprotno, trgovstvo se je zasledovalo, s pomočjo davčnega vijaka izmzgava se trgovski stan do skrajnosti, uničiti se hoče gospodarstvo z zakoni, kakor je zakon o pobijanju draginje itd. Kdo pa je vsega tega kriv? Priznajmo si, da smo v prvi vrsti krivi mi sami, ker se na žalost ne zavedamo kakšno moč ima organizacija. Vse naše stanovske korporacije bi morale polagati posebno pažnjo na to, da dobi trgovski naraščaj najboljšo izobrazbo. Vsak trgovski pomočnik, odnosno učenec, moral bi se zavedati, da je bodoči trgovec, da se mora priučiti vsem trgovskim poslom in se mu ni treba sramovati trgovskega poklica. Da se to doseže, je edino le šola in zopet šola zadostna kvalifikacija, predpogoj za praktično izvrševanje izbranega poklica. Ideja, sprejemati kot trgovske vajence samo mladino z vsaj meščansko šolsko izobrazbo, je zelo priporočljiva, kajti s tem bi se velikansko breme, ki ga imajo učitelji na nadaljevalnih strokovnih šolah z manj kvalificiranimi učenci olajšalo. S tem bi bila omogočena izbira glede učnih predmetov in odpadla bi vsaka bojazen za neuspešen pouk. To bi bilo po sedanjih določilih zakona samo za učence v mestih. Kaj pa z učenci na deželi? Ali ne potrebuje trgovski vajenec na deželi ravno isto izobrazbo, kakor vajenec v mestu? Je tu kaka razlika? Da, dosedaj je, ker leta 1922. je izšel zakon, po katerem se imajo učenci imenovati pomočnikom le na podlagi uspešne dovršitve trgovske nadaljevalne šole, toda le tam, kjer taka obstoja. Take šole imamo pa samo v večjih trgih in mestih in se imajo potemtakem samo učenci v navedenih krajih podvreči določilom tega zakona, za ostale je pa zakon brezpredmeten. Rešitev tega vprašanja je sicer malo bolj težavna, toda v interesu narodnega gospodarstva bi se dalo tudi v tem pogledu kaj ustvariti, da bi se ta razlika odpravila, ker ravno trgovski vajenci na deželi potrebujejo veliko več poduka, nego meščanski, vsled pomanjkljivega poduka na deželnih osnovnih šolah. Pri tem pa uživajo slednji ravno isto ugodnost, da postanejo pomočniki brez vsakršne kvalifikacije, kakor prvotni s trudom učenja. Posledice tega imamo na dnevnem redu, tako n. pr. prihajajo iz dežele takozvani dispensni pomočniki v mesto, da si tu poiščejo službo in ko stopijo v službo, so neporabni, ker se trgovine po mestih vedno bolj modernizirajo. Takim ne preostaja drugega, kakor da se vrnejo na deželo in si tam poiščejo službo, kar je pa seveda več ali manj v zvezi s težavnimi deli, ki ne odgovarjajo izbranemu poklicu. Pripetijo se tudi slučajji, da se taki podvržejo ponovnemu učenju in izgubijo tako tri do štiri leta. S temeljitejšo vzgojo naraščaja bi se brez dvoma trgovina na deželi uspešneje razvijala, promet bi postajal živahnejši, ustanavljala bi se industrijska podjetja itd., tako smo pa v razvoju trgovin na deželi več ali manj na isti točki, kakor v predvojni dobi. Vsled tega ne trpijo samo prizadeti, temveč tudi splošni gospodarski razvoj. Trgovske korporacije bi morale zato polagati posebno pažnjo na to, da se trgovski naraščaj najboljše vzgoji in izobrazbi in to ne samo po

mestih, temveč tudi po deželi. Nobena žrtva naj bi ne bila za to prevelika. Na deželi, kjer ni strokovnih šol, imamo pa zato prostore osnovnih šol in učitelje, ki bi radi volje prevzeli nalogo poučevati trgovske vajence. Ustvarili bi se naj strokovni tečajji itd. Kakor se je izdal zakon, da mora mladina obiskovati šolo do dovršenega 14. leta, zakaj ne bi se tudi za strokovne vajence izdal zakon, ki bi vsakega prisilil, da se v izbrani stroki primerno izobrazbi? Za enkrat bi morale trgovske zadruga, odnosno njihni člani doprinesiti potrebne žrtve, da se vzdržuje potrebno učiteljstvo. Radi obiskovanja teh šol bi se tudi našel izhod, namreč ako ne bi bili za to primerni delavniki, tedaj naj bi se uporabljale zato nedelje. Za slučaj, da ne bi to uspelo, ne bi smeli trgovci na deželi sprejemati vajence v pouk, ker se ti večinoma porabijo za vsa druga dela, da celo gospodinjstva dela, ne pa za trgovino in so vrhu tega brezplačni delavci. Ko poteče njih rok učenja, jih učni gospodarji odpuste, ne oziraje se na to, ali so se kaj naučili, ali ne. Postal je pomočnik in s tem je vse rečeno, kako se bo pač tak pomočnik dalje boril, je manj važno.

Vsled tega priporočamo, da bi naše stanovske korporacije započele akcijo, da se naj ne imenuje učenca pomočnikom, ne da bi podnesel dokaz uspešne dovršitve strokovne nadaljevalne šole, brez razlike ali obstoji tam izobrazba ali ne. Ako hoče kdo postati trgovski pomočnik, poda se naj v kraje, kjer postoji taka šola. Mislimo, da bi se na ta način dalo marsikaj doseči, da bi bodoči trgovski naraščaj obstojal samo iz izobraženih in inteligentnih ljudi, kar je želja vseh trgovcev, odnosno nameščencev.

Modna revija v Ljubljani.

Uprava Ljubljanskega velesejma je uprizorila v četrtek zvečer v ljubljanskem opernem gledališču modno revijo, ki se je izredno posrečila. Na velik uspeh, ki ga je dosegla revija, sme biti uprava našega velesejma resnično ponosna, ponosni pa smejo biti na to predvsem naši trgovci, industrijci in obrtniki, ki nam so dokazali, da stoje na višku in da zamorejo v vsakem oziru konkurirati z inozemskimi tvrdkami. Zelo okusno, po zadnjih modelih izdelane damske in moške obleke, damski klobuki, ki so morali zadovoljiti še tako razvajene gledalke, elegantna obutev, razkošna oprema prostorov, nogavice, čipke, pohišstvo, svetiljke, vse to se je združilo v lepo celotno sliko, ki je morala vsiliti še tako zakrknjenemu pesmistu prepričanje, da se naša podjetnost giblje, da naša industrija, trgovina in obrt pridno napredujejo in da so, kljub velikim težavam, ki se jim stavijo, vendar že dosegle uspehe, na katere smemo biti ponosni.

Med tvrdkami smo slišali največ imenovati:

Bernatovič (damske in moške obleke), Bogataj, Kongresni trg (svetlobna telesa), Dular Alojzij, Miklošičeva cesta, in I. Kostevec, Sv. Petra cesta (opremila eno sceno s perzijskimi, smyrna in pirotskimi preprogami — 140 m²), Elite (damska konfekcija, Fattich-Frankheim (pokazala svojo umetnost v modernih frizurah nastopajočih dam), Götzl (damski klobuki), Hamann (damsko perilo), Kozina (najrazličnejši modni čevlji), Kenda, Krisper (čevlji, galanterija), Kolizej d. z o. z. (klubgarnitura), Maček (moške obleke), Mayer (damske obleke), Malhape (milo, parfumi-

atrakcije), Osrednji zavod za žensko domačo obrt (zastori, čipke), Peter nel, Spodnja Šiška (čevlji), Pučnik (moške obleke), Pekolj (damski klobuki), Rojina J. (moške obleke), Schwab Drago (moške obleke), A. Sušnik, krojaški atelje (moške obleke), Šinkovec nasl. Soss (damske večerne), Modni atelje M. Šarc, Kongresni trg (damske toilete), Szantner (čevlji), Trebar, Sv. Petra cesta (različni čevlji), The Rex (potni pisalni stroji), Wanek-Škof Ida (modni damski klobuki) in drugi z raznimi predmeti.

Predstavljanje posameznih modelov, kazanje raznih izdelkov in navedbe tvrdk, vse je bilo zelo spretno upleteno v tekst opere, katere prvi del se je vršil v Ljubljani, naslednji trije pa v razkošnih dvoranah kralja Margarije na Orijentu. Mogoče je bila publika tu pa tam nestrpna, ker so se nekatere tvrdke navajale prevečkrat, kar bi se prav lahko tudi opustilo, v celoti je pa bila režija zelo dobra.

Tudi godba je bila izvrstna, motivi izbrani prav dobro, le mestoma bi bila lahko živahnija, osobito bi imel pri živahniji godbi nastop razkošnih damskih modelov večji efekt.

Že itak dobro razpoloženje, ki je vladalo med celo predstavo, so še dvignile tamburete, katere sta darovali vsakemu obiskovalcu tvrdki E. Malhapa in A. Šinkovec, nasl. Soss.

Z modno revijo je napravila slovenska podjetnost velik korak naprej. Obžalovati je le, da se je revije udeležilo samo majhno število tvrdk, sicer bi bila slika o ogromnem razmahu, katerega je po prevratu zavzela slovenska industrija, trgovina in obrt še bolj razveseljiva. Toda uspeh, katerega so dosegle na reviji udeležene tvrdke, naj služi v bodrilo drugim tvrdkam, ki iz malodušnosti, ali tudi same iz komodnosti, češ, reklame itak ne potrebujemo, nočejo sodelovati pri takih prireditvah, ki so najlepša manifestacija dobre volje, železne energije in neumorne delavnosti.

Trhoveljski premog in drva

dobavlja

DRUŽBA »ILIRIJA«, LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8. — Telefon 220. Plačilo tudi na obroke!

M. Savić:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

Lesna hišna industrija v vasi Dojkince (srez niški, okrožje pirotsko). Ta vas, ki je oddaljena od Pirota 7 ur vožnje s konjem, ima 110 hiš; preje je imela 130 hiš, a prebivalstvo je odšlo deloma na Bolgarsko, deloma v Pirot, ker je doma tako velika revščina, da jedo tudi nesoljen kruh. V vsaki hiši se bavijo poleg živinoreje in poljedelstva tudi z izdelovanjem lesenih parmak. Iz dobre bukve, ki se kupi za 1.50 Din komad, dočim je stala pred nekaj leti le 1.20 Din, se more izdelati 130 parmak. Na teden more en delavec izdelati 100 parmak, katere proda v Pirotu za 3.—, 3.50, 4.— do 4.50 Din. V tem znesku je všteti njegov zaslužek, vožnja s konjem v Pirot in nabava surovine (bukve). Sedem hiš se bavi poleg izdelovanja parmak tudi z izdelovanjem skled, ploščatih steklenic (čutar), lončenih skled in podobnih stvari iz višnjevega lesa. Pri izdelovanju skled se ne more več zaslužiti nego pri parmakah, to je 10 Din na teden in sicer na stružnicah, katere goni voda, kadar ne prestande ali zmrzne. Nekateri se bavijo tudi z izdelovanjem zabojev (skrinj), katere prodajajo po 5 Din komad, treba pa je za izdelovanje ene skrinje najmanj en teden časa. Zaboji, oziroma skrinje so iz bukovega lesa in pobarvane v krogih z anilinskimi barvami. V selu Brlogu izdeluje 15 delavcev skrinje. V Toplem dolu je nekdo izdeloval čutare, pa je že prenehal z delom. Z izdelovanjem lesenih predmetov bi se rada bavila tudi druga se-

lišča, a nimajo zadosti lesa. V selu Čuštiče, srez niški, od Pirota 6 do 7 ur vožnje s konjem, se obdelujejo tramovi za stavbarstvo in dovažajo v Pirot. Na teden zasluži delavec pri tem 12, 16 do 24 Din, od katerih je ena polovica mojstrova, druga polovica pa delavčeva. S temi izdelki se krije celotna potreba stavbenega materiala iz lesa v Pirotu. Oni, ki izdelujejo parmake, izdelujejo tudi lopate in držaje, ako je les trd. Vsi ti bi prav radi izdelovali le lopate in držaje, ako bi imeli na razpolago zadosti za to primernega lesa. Zato so primorani izdelovati parmake, za kar morejo uporabljati tudi slabjši bukov les. Parmake izdelujejo seljaki celo leto, razun treh mesecev poljskega dela. Delo prekinejo le ob času košnje in žetve. Košnja prične julija meseca, a žetev 15. do 20. avgusta. Od žita sejejo le rž in oves ter nekoliko koruze, ki dozori tudi okoli Velikega šmarna. Prejšnje čase je imel vsak seljak po 5, 10 do 50 ovac, a preteklo leto je bila skrajno slaba letina in je večina živine poginila, dočim so ovce poprodali na pol zastonj. Letina je bila vsled suše tako neugodna, da so plačevali slamo po 0.10 Din kilogram in jo krmili konjem, ker niso pridelali skoro nikakega sena. Ako bi jim država ne dovolila pobirati listja, bi niti peščica sedanje živine ne prestala krize. Sedaj ima od 110 hiš živino le 60 hiš. Zaradi splošnega siromaštva odhajajo prebivalci na dnino v Rumunijo (približno po 40), a tudi v Ameriko jih je odšlo že deset. Iz Rumunije prinašajo povprečno po 100 do 200 dinarjev, iz Amerike pa po 500 Din. Preteklo leto so se vrnili z dnine v Rumuniji brez vsakih sredstev domov, ker jih je opeharil tolmač.

V planini Medja Planina in Ponovo Buče eksploatira se državni gozd s 30 delavci. Les se reže na dveh žagah in deske prodajajo v Pirot. Sedanjim zakupnik je dobil delavce od drugod in jih ni iskal v Dojkincih, s čemur so tamošnji prebivalci oškodovani.

Ta zakupnik ravna z delavci tako slabo, da so mu vsi ušli od dela, ker jim ne daje niti zadosti moke za hrano. V interesu domačih prebivalcev bi bilo, da se v prihodnji pogodbi določi, da ne sme zakupnik zaposlovati tujih delavcev.

Neki seljak, s katerim sem govoril, ima 30 oralov zemlje, na kateri pa pridelala le 500 do 600 ok rži in ovsu. Poleg žene ima dvoje otrok, od katerih je sin, star 18 let, že oženjen. Sedaj ima 20 ovac, par volov in konja; preje pa je imel 15 glav goveje živine, ki je lansko leto vsa od glada poginila. Davka plača 60 Din na leto. Na leto izdela okoli 33 konjskih torvorov parmak. To dokazuje, da je imovitejši seljak, vendar se pa hrani sledeče: poleti, zjutraj: sol, paprika in kruh; kosilo: juha iz raznega sočivja; zvečer pa kozje ali ovčje mleko. Pozimi je sir. Vsako leto zakolje enega prašiča v teži do 50 kg. Za Božič jedo svinjsko meso in sir ter pijejo rakijo, za Jurjevo pa zakoljejo jagnje.

Da bi se pomagalo temu prebivalstvu, bi bilo potreba ga naučiti izdelovanja modernih lesenih izdelkov in v ta namen otvoriti praktično šolo za strgarske izdelke, kakor za izdelovanje barvastih škrinj po beograjskem načinu.

(Dalje prihodnjic.)

Trgovina.

Skladišča v roškem pristanišču. Naši trgovci, uvozniki in izvozniki, ki želijo vzeti v najem skladišča v roškem pristanišču Thacon de Revel, naj se takoj obrnejo s tozadevno prošnjo na Generalno direkcijo železnic v Beogradu.

Izgledi nemške zunanje trgovine. — Izvoz tekstilne industrije je bil v prej-

šnjih mesecih malenkosten. Okrepil se je šele v zadnjem času, ko so cene nekoliko padle. Znižanje cen je omogočilo konkurenco z inozemsko tekstilno industrijo. To znižanje za zunanjo trgovino je bilo, potrebno, ako se nemška tekstilna industrija ni hotela popolnoma onemogočiti na svetovnih tržiščih. Cene se pa niso hkrati znižale tudi za domači konzum, ampak so za domača tržišča ostala neizpremenjena, tako da plačujejo domačini višje cene nego inozemci. Enake so razmere tudi v drugih strokah, osobito v strojni industriji, ki prodaja v inozemstvo po nižjih cenah nego doma. Še le v zadnjem času se je zunanja trgovina precej poživila, predvsem glede tekstilne, cementne in vagonke industrije. V Nemčiji so v zadnjem času naročili vagonce Indija, Angleška, Kitajska, zadnja prvokrat po vojni. Nemci upajo, da jim bo mogoče v doglednem času poživiti tudi izvoz premoga, ki je izza zasedbe Porurja popolnoma ukli-njen. Konec marca t. i. so sklenili prve dobave premoga iz Porurja s švedskimi državnimi železnicami.

Trgovska bilanca Nemčije. — Nemci sami povdarjajo, da kažejo številke njihove zunanje trgovske statistike dve glavni hibi: premajhen izvoz in prevelika lasna poraba. V mesecih november in december 1. 1923. je bila trgovska bilanca še aktivna in sicer za 80, oziroma za 60 milijonov zlatih mark. Že mesec januar 1924 pa je pokazal pasivno bilanco, kajti v tem mesecu je bil uvoz za 137 milijonov zlatih mark višji nego izvoz. Tudi za mesec februar 1924 ni upanja, da bi pokazal ugodnejšo sliko, nekateri še celo napovedujejo, da bo deficit tega meseca izdatno višji. Pasivnost povzroča povišani uvoz živil in izdatno zmanjšani izvoz gotovih izdelkov. Nemci se pritožujejo, da se njihovem izvozu dela v inozemstvu velike težave v carskem oziru, ki v nekaterih primerih naravnost preprečujejo izvoz, na primer 80% valutni pribitek za nemške izdelke v Španiji.

Ekspozituro v Ljubljani »Izvoznega društva za dežele republike češkoslovaške v Prag« je prejela in jo bo vodila tvrdka »Cehojuga« družba z o. z. v Ljubljani (v prostorih Ljubljanske kreditne banke).

Industrija.

† Hugo Stinnes. Dne 10. t. m. je umrl v Berlinu največji nemški industrijalec in organizator nemške industrije Hugo Stinnes. Rojen je bil leta 1870. v Mülheimu ob Renu. Po končanih gimnazijskih študijah je stopil k tvrdki K. Spater v Koblenca, da si pridobi potrebne komercialne izobrazbe. Nato je bil zaposlen kot navadni delavec v rudnikih, kjer je upravljal vsa, tudi najtežja rudarska dela, nakar je vstopil na berlinsko rudarsko akademijo. Po končani akademiji je pristopil k tvrdki Matias Stinnes, katero je vodil njegov oče; toda že po dveletni praksi si je ustanovil pod lastnim imenom podjetje, ki se je z ne navadno hitrostjo razširilo po celi Nemčiji. Stinnesove rudnike, katere je po zneje sam vodil, je dvignil do neverjetne stopnje in igral veliko vlogo v premo-govnem sindikatu. Njegova ženjalnost, izredni organizatorični duh in njegova gigantska volja so se pokazali v pravi moči komaj po vojni, ko najdemo Stinnesa na čelu nemških finančnikov kot voditelja celokupne nemške gospodarske politike. Njegova smrt je težko prizadela nemške gospodarske kroge, ki so izgubili s Stinnesom najženjalnejšega glavarja.

Industrija avtomobilov v Rusiji. Rusija ima danes 15.000 avtomobilov napram 30.000 v prvih letih vojne. Od celokupnega števila se nahaja 9500 avtomobilov v Moskvi in 1500 v Petrogradu. V zadnjih letih se je uvozilo inozemskih avtomobilov samo 400 in sicer sledečih tvrdk: Mercedes, Benz, Horek, Opel, Cotroyen, Aya, Stöwer N. A. G. Medtem ko so tovrstni avtomobili po večini sledečih tipov: Basiny, Mercedes, Daimler, Benz, Ford, Berliet, M. A. G. Stroški za vzdrževanje avtomobila znašajo povprečno 20 rubljev na dan, pri čemer je treba vpoštevati, da je cena za bencin in za vožnje narastla od 100 do 150%. Centralna uprava državnih tovarn za avtomobile je izdelala produkeijski načrt za prihodnja leta. Po tem načrtu mora biti dokončano že tekom tega leta v tovarni »Arno« v Moskvi 1200 tovarnih avto-

mobilov tipa Fiat. Produkeijski stroški se kalkulirajo na 7500 rubljev v zlatu za voz, tako da bi izvršitev celega produkeijskega načrta zahtevala 6.5 milijonov rubljev v zlatu. Do sedaj se ni ukrenilo še nobenega koraka za izvršitev tega načrta in tovarne avtomobilov so še primorane, da popravljajo stara vozila. V Rusiji je veliko povpraševanje po avtomobilih, osobito v obmejnih krajih, kjer ni ugodnih železniških zvez, kakor na Krimu, v Kavkazu, Turkstanu. Avtomobilna industrija je zahtevala od vlade, da izda prepoved izvoza tujezemskih avtomobilov, da bi se na ta način ščitila domača industrija.

Svetovna produkeija surovega železa in jekla. Po podatkih »Izon Age« je znašala svetovna produkeija surovega železa in jekla, izražena v 1000 long. tonah (po 1016 kg) v letih 1913 in 1923:

	1913	1923
Zdr. države Amerike	30.966	40.250
Velika Britanija	10.260	7.408
Nemčija	16.476	4.750
Belgija	2.445	2.121
Dvanajst ostalih držav	12.025	4.840
Skupno	77.296	64.521
Jeklo:		
	1913	1923
Zdr. države Amerike	31.360	44.650
Velika Britanija	7.688	8.535
Nemčija	17.340	5.500
Belgija	2.427	2.211
Dvanajst ostalih držav	11.545	5.240
Skupno	74.921	71.007

Produkeija ostalih držav (Kanada, Luksemburška, Švedska, Španija, Avstrija, Ogrska, Rusija, Japonska, Češkoslovaška, Italija, Indija in Avstralija) zaostaja daleč za letom 1913. Največji padecek izkazuje po cenitvah Nemčija, ne da bi bil pri Franciji primerno nadomestilo. Združene države Amerike pa so zmanjšano produkeijo ostalih držav izenačile v precejšnji meri s svojim porastom proizvodnje, sosebno na polju produkeije jekla.

Denarstvo.

Prijava dunajskih obveznosti v frankih. Pravkar se je vršila seja dunajske borzne zbornice, na kateri se je sklenilo, pozvati v sporazumu s finančnim ministrom banke in tvrdke, da prijavi svoje obveznosti v frankih borzni zbornici. Prijave se imajo vršiti v terminih. Na ta način naj bi se dobil pregled obveznosti dunajskega trga v frankih in dolarjih.

Porast avstrijskega obtoka bankovec. — Obtok bankovec v Avstriji izkazuje konec marca prirastek v znesku 495 milijard aK, na drugi strani pa znižanje giro-dobroimetja za 682 milijard. Dolg na posojilih zveze je bil skladen za 231.3 milijarde, kar pa ni v nikaki zvezi s kako vporabo kreditne pravice posojila Društva narodov.

Valorizacija bilane. Društvo »Pravniki« v Ljubljani je priredilo dne 10. t. m. v justični palači zanimivo predavanje o valorizaciji bilane delniških družb. Predavatelj g. dr. Belin iz Zagreba je očrtal nevdružnost sedanjega načina bilaniranja, ki ne daje niti prave slike o stanju podjetja ter tudi povzroča, da dividende dosega le mali del predvojnne višine. Po predavanju se je vršila diskusija, katere so se udeležili gg. univ. profesorji: dr. Škulj, dr. Bilimovič in dr. Pajnič. Gospod predavatelj bo svoje izredno zanimivo predavanje, ki bo izzvalo, kakor je pokazala večrajšnja diskusija, mnogo polemike, objavil v strokovnem časopisu.

Fuzija Jadranske banke in Podonavskega trgovaškega akcijskega društva. Upravna odbora Jadranske banke d. d. u Beogradu in Podonavskega trgovaškega akcijskega društva v Beogradu sta sklenila na skupni seji, da na svojih prihodnjih rednih skupščinah predložita svojim delničarjem, da se ta dva velika domača in čisto narodna denarna zavoda spojata pod firmo »Jadransko-Podonavska banka«. S spojenjem je predvideno tudi povišanje kapitala tako, da bo popolnoma vplačani delniški kapital znašal 120 milijonov dinarjev, rezervni fond pa 32 milijonov dinarjev. Za prevzemanje eventualno neoptiranih delnic je ustanovljen sindikat pod vodstvom Srpske banke v Zagrebu, Hrvatsko-Slavonske Zemaljske Hipotekarne banke v Zagrebu in Banke i Štedione za Primorje na Sušaku.

Iz naših organizacij.

Odkup daril potom Trgovskega gremija v Mariboru. — Gremij je sklenil na svojem letošnjem občnem zboru odkup posameznih trgovcev za darila, katera pobirajo razna društva po trgovinah, na ta način, da se odda vsota, katero določi trgovec vsakoletno za tozadevna darila, trgovskemu gremiju, ki ima darila potem potom širšega odbora od časa do časa razdeljevati društvom na podlagi pismenih prošenj. Pri oddaji odkupnine dobe trgovci od gremija plačati, ki jim bo služil kot dokaz odkupa, da se bodo vedela društva po tem ravnati. Trgovski gremij pozivlja vsled tega sklepa vse mariborske trgovce, ki se nameravajo odkupiti, da oddajo vsote za leto 1924 do konca tega meseca gremiju, nakar se bo v časopisih vsa društva opozorilo, v katerih trgovinah se v bodoče nima več pobirati daril, oziroma kako se imajo društva ravnati, da jih dobe.

Gremij trgovcev Celje objavlja, da je bilo v letu 1923 uvedenih 20 poravnalnih postopanj in 4 konkurzi. — V letu 1924 so se do današnjega dne uvedli v področju okrožnega sodišča Celje 4 poravnalna postopanja, in sicer: Brata Turnšek, trgovina z lesom v Celju; Ivan Kramar, trgovec v Kasazah pri Petrovčah; Adolf Flieglmüller, trgovec v Župelevecih pri Brezicah; Ivan Jakše, trgovec v Sv. Petru pri Zidanem mostu.

Razno.

Štedljivost v Nemčiji. V Nemčiji se je valuta v zadnjih mesecih sicer ustalila, vendar se ne more opaziti, da bi štedljivost v taki meri naraščala, kakor bi bilo pričakovati spričo v predvojni dobi tako hvalisane nemške štedljivosti. Dohodki pretežnega števila prebivalstva niso tako izdatni, da bi mogla priti v poštev prava štedljivost, osobito ker porablja prebivalstvo ves odvišen denar za nabavo obleke, oprave in drugih vsakdanjih potrebščin. Vloge hranilnic so zaradi tega malenkostne in tudi drugi bančni posli ne naraščajo kakor bi bilo pričakovati. Gospodarski krogi se morajo radi tega omejevati v svojih kreditnih potrebščinah na minimum in še za te malenkostne kredite plačevati 15—30% obresti. Inozemski krediti dohajajo le poredkoma v Nemčijo, pa še takrat pod zelo težkimi pogoji. Da bi vsled kreditnih težav ne trpela preveč zunanja trgovina, se čim pogostejše oglašajo resni glasovi, da se industriji, ki dela za domači konzum, kredit še nadalje izdatno zniža, zato pa nudi eksportni industriji kredite v taki višini, da bo mogla z uspehom stopiti na svetovni trg.

Gospodarske razmere v Nemčiji. — Padanje cen, ki se je opazilo proti koncu lanskega leta v Nemčiji, se je ustavilo proti koncu meseca februarja t. l. Od tega časa dalje se kaže še precejšnja stabilnost cen, preračunjenih na zlato marko. To dokazuje dejstvo, da je znašala indeksna številka dne 19. februarja 143.7, dne 4. marca 143.7, dne 18. marca 144.9 in koncem meseca marca t. l. 143.8. To sicer neznatno povišanje je povzročila podražitev premoga in železa. Obrati so baje skoro vsi zaposleni in število brezposelnih oseb stalno pada. Produkcija premoga je dosegla okroglo 90% in produkcija železa okroglo 70 do 80% predvojnne produkcije. Kljub temu pa ima premogovna industrija v zasadenem ozemlju izgubo, ker je primorana brezplačno oddati 27% svoje produkcije, tako da izgubi pri toni premoga, ki ga proda, po njenem prora-

čunu na 8 zlatih mark. Položaj se bo bistveno okreplil, ko poteče pogodba za brezplačno dobavo premoga.

Prva čehoslovaška ekspedicija na vzhod. Na prizadevanje naučnih in finančnih čehoslovaških krogov bo kmalu odpotovala prva čehoslovaška ekspedicija na daljni vzhod. Vodja ekspedicije bo znani češki orientalist univ. prof. dr. Bedřich Hrozny. Hrozny se je postavil v kulturnem svetu kot avtor prve slovnice jezika prastarega naroda Hetitov. Leta 1905. je Hrozny vodil izkopavanja v Palestini, a sedanja ekspedicija bo izvršila velika izkopavanja v krajih, kjer so 3000 let pred Kr. bivali Hetiti. S posredovanjem dr. Beneša je sirsko-francoska vlada dala dovoljenje za kopanje v Siriji in v pokrajini vzhodno od jezera Genezaret. Razen tega je francoska vlada obljubila moralno podporo za čehoslovaška dela v Mezopotaniji, angorska vlada pa za izkopavanja v Mali Aziji. Za to ekspedicijo vlada v vseh čehoslovaških krogih velikansko zanimanje, industrijski in bančni svet je začel veliko finančno akcijo v prid ekspediciji, katera bo gotovo imela kar najboljši uspeh.

Končni rezultati volitev v Primorju. Končni izid volitev v vsem primorskem okrožju znaša: Jugosloveni 29.378, unitarci 13.115, popolari 22.001, republikanci 9.746, demokrati 5.707, komunisti 20.826, fašisti 173.604, maksimalisti 5075. Število preferenčnih glasov službeno še ni ugotovljeno za vse tri pokrajine, toda obveljale bodo pač, morda z majhnimi izpremembami polslužbeno ugotovljene številke, po katerih sta izvoljena dr. Besednjak (slovenski klerikalec in dr. Stanger (hrvatski edinjaš).

Gospodarski položaj Rumunije. Splošne gospodarske razmere Rumunije kažejo v zadnjem času izboljšanje. Dohodki dežele se stekajo iz sledečih virov: iz poljedelske, rudarske in petrolejske produkcije, iz trgovine in prometa. Predvsem se kaže napredovanje poljedelske proizvodnje, ki jo je vojna še najbolj udarila. Obdelana površina, ki je znašala leta 1919-20 še 8.3 milijone hektarov, se je povečala v letu 1922-23 na 10 milijonov ha; od tega odpade devet desetih le na cerealijske. Število živine se je v letih 1919 do 1921 povečalo za eno četrtino. Odkar je bila priklopljena Rumuniji Transsylvanija, znaša od gozdov porašena površina 24.4% vsega teritorija. Polovica gozdov je državna last. Če bi se hotelo te gozdove eksploatirati, bi bilo treba napraviti gozdne železnice. Ker se je začel obrat tudi v novih premogovnikih, je porasla produkcija premoga od predvojnih 250 tisoč ton na 1.58 milijonov ton v letu 1920. Petrolejska produkcija s svojimi 1.5 milij. tonami še ni dosegla predvojnne produkcije. Ta industrija je zelo trpela radi porušenja petrolejskih rorov. Državne finance se vidno zboljšujejo, ker vlada ne vporablja tiskarn za bankovce za svoje potrebe. Nasprotno. Vlada se trudi, da odplača predujme, ki jih je dala notna banka rumunski državi. Koncem leta 1921 so znašali 12,25 milj., koncem leta 1923 pa le še 11.56 milj. lejev. Nacionalna banka je začela početkom letošnjega leta z energično deflacijsko politiko ter je potegnila iz obtoka več milijonov lejev. Vse kaže, da da se bodo rumunske gospodarske prilike sčasoma uredile in zboljšale.

Sanacija Poljske. Po zadnjih vesteh iz Poljske je podpisovanje za notno banko izredno ugodno. Le zasebno gospodarstvo je prevzelo baje 90 procentov temeljne glavnice. Finančni minister Grabski je odločno odklonil, da bi stavil zastopnikom poljedelstva, industrije in trgovine politične pogoje. S tem je tudi dosegel odločen uspeh države na-

pram gospodarstvu. Grabski je v budžetski komisiji sejma v daljšem govoru orisal potek sanacijske akcije, ki jo varšavski krogi smatrajo danes že za posrečeno. V januarju so znašali izdatki 142, dohodki 45, v februarju izdatki 108, dohodki 95 milijonov zlatov in v prvi polovici marca so znašali dohodki brez carin 50 milijonov. Deficit železnice, ki je še v januarju znašal 35 milijonov zlatih frankov, je popolnoma odpravljen, ker so se tovarni tarifi v februarju povišali za 40%. 30.000 uradnikov je bilo reduciranih. Poljska marka je smatrati danes za končno stabilizirano.

Jeklene valčne zastore (rolete) za portale in okna izdeluje nove, kakor tudi popravlja ključavničarstvo Avgust Martinčič, Ljubljana, Rimska cesta 14, za kar se najtopleje priporoča. — Glej današnji inserat!

Sprememba tvrdke »Triglav« tovarna perila, Ljubljana. Vsled izstopa gg. Selovina in Drago Vojska lanskega leta iz družbe, je tvrdka sedaj sodno protokoli-rana: »Triglav« tovarna perila G. Vojska & drug, Ljubljana. Tvrdka priporoča svojo bogato zalogo izdelanega vsakovrstnega možkega perila po nizkih cenah iz skladišča: Kolodvorska ul. 8, nasproti hotela Štrukelj.

Vpliv angleških štrajkov na svetovnem trgu.

Za štrajk angleških vlakovodij je spraval angleški promet v precejšen nered. Sledil mu je štrajk pristaniških delavcev. Štrajk je zadel v prvi vrsti prevoz premoga. Baš sedaj je povpraševanje po angleškem premogu zelo veliko, ker imajo izvršiti premogovniki veliko naročil še izza železniškega štrajka. Anglija eksportira vsak mesec okoli šest milijonov ton premoga; če bi štrajk trajal dolgo časa, pridejo nekatere odjemalne dežele lahko v veliko zadrego. V prvi vrsti Nemčija, Italija, Španija, Južna Amerika. Trpi pa lahko tudi mednarodni promet, ker tuje ladje ne bi več dobivale angleškega premoga in bi zaostal tudi domači angleški promet. Lastniki ladij so v zadnjem času pri prevzemanju naročil to že upoštevali, ker so računili s štrajkom in s težkočami pri izkladanju.

Glede trgovine trpijo vsled štrajkov zlasti Francija, Amerika, Belgija, Nemčija, Skandinavija, Danska, Španija in britanske kolonije. Te posredno; neposredno pa ves ostali svet. Angleški eksport obsega zlasti premog, železo, stroje, tekstilne izdelke in kemikalije. Kako velikansk je ta promet! Vsak mesec pride v angleška pristanišča ladij za 4 do 4½ milijona register-ton. Tona = 2·83 m². Vsebinsa odhajajočih ladij pa znaša na mesec 5.7 do 6.2 milijona register-ton.

Kako si v takih štrajkih pomaga Anglija doma?

Zadnjič, ko je bil železniški štrajk, so omejili n. pr. v Londonu uporabo premoga na rodovino in teden na 200 kilogramov, kar je pač še zmeraj dosti, vsaj za naše pojme. Omejili so uporabo plina in elektrike, mislili so na omejitve v industriji itd. Angleška industrija in premogovna trgovina ni z ozirom na bližino premogovnikov nikdar posebno založena; porabi pa Anglija vsak mesec okoli 18 milijonov ton premoga. Plavži porabijo mesečno okoli 700.000 ton koksa. Lani je producirala Anglija 278·3 milijonov long

tons = 282·8 milijonov metriških ton à 1000 kg. To je bila največja produkcija od leta 1913 sem, samo za 11 milijonov ton manjša kakor leta 1913.

Tržna poročila.

Novosadska blagovna borza (10. t. m.)
Pšenica: baška, 79 do 80 kg, 2 odstotna, 315 do 320. Ječmen: baški, 67 do 68 kg, 330 do 340. Oves: baški 245 do 250. — Turščica: baška, 227.50 do 240. Fižol: beli, baški, 725 do 735. Moka: baza »0s«, 505 do 510, »0ss«, 510 do 515, »2«, 450 do 455, »5«, 380 do 390, »6«, 320 do 330, »7«, 280 do 290. Otrobi: baški, 210 do 215. Tendenca nespremenjena.

Živinski sejm v Mariboru (8. t. m.)
— Pripeljalo se je 17 konj, 5 bikov, 129 volov, 333 krav in 10 telet, skupaj 494 komadov. Cene za 1 kg žive teže so bile sledeče: debeli voli 12.50 do 13.25, poldebili 10.50 do 11.25, plemenski voli 7 do 10, klavni bikji 12.50, debele klavne krave 12 do 13, krave za klobasarje 6.25 do 9, plemenske krave 9.50 do 11.50, molzne krave 10.—, breje krave 10.—, mlada živina 10.25 do 13 Din za 1 kg žive teže.

Cene zelenjavi v Ljubljani. — 1 kg berivke 100 Din, 1 kg motovilca 35 do 40 Din, 1 kg radiča 13 do 16 Din, 1 kg poznega zelja 10 Din, 1 kg kislega zelja 2 do 3 Din, 1 kg ohrovtva 5 do 6 Din, 1 kg karfijole 12 do 13 Din, 1 kg kolerabe 5 do 6 Din, 1 kg kolerabe-podzemlje 1.50 do 2 Din, 1 kg špinače 20 do 25 Din.

Cene zelenjavi na trgu v Mariboru. — 1 komad endivije 1 do 2 Din, 1 kupček berivke 1 Din, 1 kupček motovilca 1 Din, 1 glava poznega zelja 1 do 3 Din, 1 komad karfijole 2.50 do 15 Din.

Živinski semenj v Zagrebu. Na zagrebškem semnju so bile cene živini sledeče: domači voli I. vrste 13.75 do 14.50, II. vrste 12 do 12.50, III. vrste 11 do 12; bosanski voli 12.50 do 13, II. vrste 11 do 12, III. vrste 9 do 10; krave domače I. vrste 12 do 13, II. vrste 11 do 12, III. vrste 8 do 10; domače junice I. vrste 12.50 do 13.50, II. vrste 12 do 13; težki konji 11.000 do 12.000, lahki 6000 do 7000, srednji 7000 do 8000; prašiči mesnati 20 do 22; teleta 14 do 15.75 Din za 1 kg žive teže.

Dunajski živinski sejm (10. t. m.) — Goveda: Dogon 533 glav; od tega 183 iz Jugoslavije. Promet je bil prilično živahen. Cene nespremenjene. Tendenca čvrsta. — Svinje: Dogon 549 komadov. Notirajo: debele 24.000 do 26.000, mesnate 22.000 do 26.250 aK za 1 kg žive teže. Cene popustile.

Dobava, prodaja.

Dobava pšenice in moke. Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 28. aprila t. l. ofertalna licitacija glede dobave 310.000 kilogramov pšenice in 250.000 kg krušne moke (tipa 80%).

Dobava kamene soli. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 1. maja t. l. ofertalna licitacija glede dobave 20.000 ton kamene soli.

Dobava čolnov. Pri odelenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 26. aprila t. l. ponovna ofertalna licitacija glede dobave 12 čolnov za potrebo rečne flotilje v Novem Sadu.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.
M. Savič:

Stara pesem

izkopana iz tritisočletnega goroba egiptovskega kralja.

OPEKO kdor dobro hoče dobiti, ta v Račju jo mora zdaj naročiti. STREHO trpežno kdor hoče napraviti, opeko iz Račja mora nabavit'. DENAR si prihrani, sročo privabi, blago »OPEKARNE V RAČJU« kdor rabi. To pesmico danes vsak mora znati; to šolarčku skrbna pravi že mati.

Vsakovrstno
moško perilo
po znižanih cenah
tovarna perila „TRIGLAV“
G. Vojska in drug
LIUBLJANA, Kolodvorska ulica 8
nasproti hotela Štrukelj

Ustanov. l. 1879. Telefon št. 553.
KLJUČAVNIČARSTVO
AVGUST MARTINČIČ
LJUBLJANA, RIMSKA CESTA 14.
se priporoča za naročila novih valčnih zastorov (role) in solčnih plahit ter za popravilo istih. — Stalna zaloga vseh potrebščin za rolete in solčne plahite, raznovrstnih štedilnikov in vseh potrebščin za stavbe. — Izvršuje vsa ključavničarska dela in popravila. — Avtoženo varenje.
Točna postrežba! Zmerne cene!

10 krat dražje nego z ogljem

Stroški pri vporabi bencina

Vozi brez bencina!

Adaptiraj tvoj avto, traktor ali stabilni motor z patent. „Hag-Generatorjem“

Prospekt in reference daje

Jugo-Hag

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 24
Telefon št. 560

Stroški pri vporabi oglja

VELIKA NOČ JE PRED DURMI!
Zahtevajte nemudoma ponudbe v barvah za jajca.
Trgovci na debelo znaten popust.
SANITAS, CELJE 28.

Priporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši šivalni stroji v vseh opremah Gritzner, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istotam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme.
En gros!

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

trgovina s lišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto in ulito posodo, porcelanaslo, kameninasto in stekleno robo.

Na debelo | Na drobno |

MERAKL

barve, masila, lake, klej, emajl, kit in zajamčeno čisti firnež najboljšje vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL

DRUŽBA Z OM. ZAV.

Ljubljana centrala

Maribor podružnica Novi Sad skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

TVRDKA

A. VOLK

LJUBLJANA

Veletrgovina žita in mievskih izdelkov priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične moke najboljših banaških mlinov, otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ječprenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge poljske pridelke.

Telefon štev. 449.
Brzjavni: VOLK.

ZARTEVAJTE PONUDBE!

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterije, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukance, vezeno, svilo, tehtnice decimalne in balane najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špeterijsko blago

raznovrstno žganje, moko in deže'ne pridelke, raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

ZNANO PODJETJE

evropskega glasu se radi najne selitve v Mariboru za Din 130.000 - ugodno proda.

Vpraša se pod „Evropsko podjetje 187“ na Oglasni zavod Vorsič, Maribor.

AVTO

bencin, pnevmatika olje, mast, vsa popravala in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

Oglašajte v „Trgovskem listu“!

JADRANSKA BANKA

D. D.

BEOGRAD

Delniška glavnica: Din 60.000.000. Rezerve: Din 32.515.000

CENTRALA (ZAČASNO) LJUBLJANA

- PODRUŽNICE:
Beograd	Dubrovnik	Korčula	Maribor	Split
Bled	Ercegnovi	Kotor	Meško vč	Šibenik
Cavtat	Jelsa	Kranj	Prevalje	Zagreb
Celje	Jesenice	Ljubljana	Sarajevo	---

Brzjavni naslov: Jadranska --- Amerikanski oddelek --- Potniški urad

INOZEMSKA ZASTOPSTVA:

ITALIJA: Banca Adriatica, Trst, Opafija, Zader. -- AVSTRIJA: Adriatische Bank, Wien. -- JUŽNA AMERIKA: Banco Yougoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Porvenir, Puerto Natales.

AFILACIJA: Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York City.

Banka ima prvovrstne zveze v vseh glavnih mestih sveta in se peča z vsemi bančnimi posli.